

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie

LWA. 410.012.07.2022

Pan
Piotr Osiecki
Burmistrz Miasta Sochaczew
Urząd Miejski w Sochaczewie
ul. 1 Maja 16
96-500 Sochaczew

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/22/083 Prawidłowość naliczania i egzekwowania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wybranych gminach województwa mazowieckiego

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Gmina Miasto Sochaczew ¹ , Urząd Miejski w Sochaczewie ² , ul. 1 Maja 16, 96-500 Sochaczew
Kierownik jednostki kontrolowanej	Piotr Osiecki, Burmistrz Miasta Sochaczew od 5 grudnia 2010 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Naliczanie opłat z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi. 2. Egzekwowanie opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
Okres objęty kontrolą	Lata 2020-2022 (I połowa), z wykorzystaniem dowodów sporządzanych przed lub po tym okresie.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
Kontroler	Bartosz Pomykała, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/87/2022 z 23 maja 2022 r. (akta kontroli, tom 1, str. 1-3)

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W latach objętych kontrolą w Mieście Sochaczew prawidłowo przygotowano projekty uchwał określających zasady funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym m. in. metody ustalania opłaty i wysokość stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, o których mowa w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach⁵. Wysokość opłaty stanowiła iloczyn liczby osób zamieszkujących daną nieruchomość i stawki opłaty za mieszkańca. Ustalone stawki opłat uwzględniały koszty funkcjonowania systemu, a ich wysokość nie przekraczała maksymalnych wartości ustalonych na podstawie art. 6k ust. 2a ww. ustawy. Uchwały, zgodnie z art. 90 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym⁶, były przedkładane Regionalnej Izbie Obrachunkowej⁷.

Pozyskane w latach 2020-2022 (do 31 maja) dochody z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w łącznej wysokości 17 522,9 tys. zł (w tym: 7 943,3 tys. zł w 2020 r. i 9 579,5 tys. zł w 2021 r.) nie pokryły kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami na terenie Miasta, wynoszących łącznie 22 481,7 tys. zł (w tym: 9 260,5 tys. zł w 2020 r. i 13 221,2 tys. zł w 2021 r.). Ze środków własnych Miasta sfinansowano koszty w łącznej wysokości 4 958,9 tys. zł (w tym: w 2020 r. 1 317,2 tys. zł, stanowiących 14,2% wydatków, w 2021 r. – 3 641,7 tys. zł tj. 27,5% wydatków).

W Urzędzie podejmowano działania w celu zweryfikowania poprawności danych wykazanych w złożonych deklaracjach o wysokości opłaty oraz w ograniczonym

¹ Dalej także: Miasto Sochaczew.

² Dalej: Urząd Miejski lub Urząd.

³ Dz.U. z 2022 r., poz. 623. Dalej: ustawa o NIK.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Dz. U. z 2022 r. poz. 1297, ze zm., dalej: ucpg.

⁶ Dz. U. z 2022 r. poz. 559, ze zm., dalej: ustawa o samorządzie gminnym.

⁷ Dalej: RIO.

zakresie prowadzono działania zmierzające do zidentyfikowania właścicieli zobowiązanych do ich złożenia.

Udział zaległości w odniesieniu do należności z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w Mieście Sochaczew wynosił 13,3% na koniec 2020 r., 14,0% na koniec 2021 r. oraz 12,4% na 31 maja 2022 r. Pomimo podejmowanych działań w zakresie egzekucji zaległych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, stan zaległości w 2021 r. (tj. 1 414,1 tys. zł), w stosunku do 2020 r. (tj. 1 118,8 tys. zł) wzrósł o 26,4% (tj. o 295,2 tys. zł). Odsetek zaległości objętych działaniami egzekucyjnymi spadł z 12,9% w 2020 r. do 6,8% w 2021 r.

Badanie działań egzekucyjnych podjętych wobec 20 dłużników posiadających zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wykazało, że w 19 przypadkach Urząd prowadził je w sposób przewlekły – tytuły wykonawcze wystawiono po upływie od dwóch do 23 miesięcy od wysłania upomnień do dłużników, a w jednym przypadku w ogóle ich nie podjął. W wyniku bezczynności Urzędu doszło do przedawnienia należności z 2013 r. w wysokości 134,36 zł wraz z odsetkami w kwocie 78,00 zł. Ustalono, że w latach 2020-2021 nie dokonano odpisu z ksiąg rachunkowych zaległości przedawnionych o łącznej wartości 14,8 tys. zł.

Stwierdzono również, że Burmistrz nie sporządził rocznych analiz stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Miasta Sochaczew za lata 2020 i 2021.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁸ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Naliczanie opłat z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi

1.1. Uwarunkowania prawne i organizacyjne w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy

Opis stanu faktycznego

1. W okresie objętym kontrolą Rada Miejska, zgodnie z art. 6 k ust 1 ucpg, na podstawie projektów przedkładanych przez Burmistrza podjęła uchwały dotyczące m.in. metody ustalania opłaty i wysokości stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi⁹, terminów, częstotliwości i trybu uiszczania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi¹⁰, wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami¹¹, sposób i zakres świadczenia usług odbierania odpadów komunalnych w zamian za poniesioną opłatę¹², powierzenia Zakładowi Wodociągów i Kanalizacji Sochaczew Sp. z o.o. w Sochaczewie utworzenie i prowadzenie stacjonarnego Punktu Selektynego Zbierania Odpadów Komunalnych¹³, zasad i sposobu prowadzenia PSZOK¹⁴ oraz wprowadzenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Sochaczew¹⁵.

⁸ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁹ Uchwałami Rady Miejskiej w Sochaczewie w sprawie wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki takiej opłaty tj.: nr: X/87/19 z 11 lipca 2019 r. (obowiązująca od 1 sierpnia 2019 r. do 31 maja 2020 r.), nr XV/154/20 z 8 maja 2020 r. (obowiązująca od 1 czerwca 2020 r. do 31 czerwca 2021 r.) oraz nr XXII/237/21 z 14 czerwca 2021 r. (obowiązująca od 1 lipca 2021 r.).

¹⁰ Uchwałą nr XI/105/15 Rady Miejskiej z dnia 13 listopada 2015 r. obowiązująca do zakończenia kontroli.

¹¹ Uchwałą nr X/88/19 Rady Miejskiej z 11 lipca 2019 r. (obowiązująca od 1 sierpnia 2019 r. do 31 maja 2020 r.) oraz uchwałą nr XV/155/20 Rady Miejskiej z dnia 8 maja 2020 r. (obowiązująca 1 czerwca 2020 r.).

¹² Uchwałą nr XVII/181/16 Rady Miejskiej z 24 czerwca 2016 r. (obowiązująca od 1 sierpnia 2016 r. do 31 maja 2020 r.) oraz uchwałą nr XV/157/20 Rady Miejskiej z 8 maja 2020 r. (obowiązująca od 1 czerwca 2020 r.).

¹³ Uchwałą nr XV/159/20 rady Miejskiej z dnia 20 maja 2020 r. (obowiązująca od 8 maja 2020 r. do 13 czerwca 2021 r.) oraz uchwałą nr XXII/238/21 rady Miejskiej z dnia 14 czerwca 2021 r. (obowiązująca od 14 czerwca 2021 r.). Dalej: PSZOK.

¹⁴ Zarządzeniem nr 149/2020 Burmistrza z dnia 19 maja 2020 r. (obowiązującym od 19 maja 2020 r. do 29 czerwca 2021 r.) oraz zarządzeniem nr 149.2021 Burmistrza z dnia 30 czerwca 2021 r.

¹⁵ Uchwałą nr X/89/19 Rady Miejskiej z 11 lipca 2019 r. (obowiązująca od 1 sierpnia 2019 r. do 31 maja 2020 r.) oraz uchwałą nr XV/156/20 Rady Miejskiej z 8 maja 2020 r. (obowiązująca od 1 czerwca 2020 r.).

W latach 2020-2021 (do 31 maja) w Mieście Sochaczew obowiązywała metoda obliczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi uwzględniająca iloczyn liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość i stawki opłaty (metoda określona w art. 6j ust. 1 pkt 1 ucpg). W zależności od sposobu zbierania i odbioru odpadów tj. w sposób selektywny lub nieselektywny obowiązywały dwie stawki naliczane od mieszkańca zamieszkującego daną nieruchomość i wynosiły odpowiednio:

- od 1 sierpnia 2019 r. do 31 maja 2020 r. – 19,00 zł miesięcznie za odpady zbierane w sposób selektywny i 38,00 zł za odpady zbierane nieselektywnie¹⁶;
- od 1 czerwca 2020 r. do 30 czerwca 2021 r. – 23,00 zł miesięcznie za odpady zbierane w sposób selektywny i 46,00 zł za odpady zbierane nieselektywnie¹⁷;
- od 1 lipca 2021 r. – 29,00 zł miesięcznie za odpady zbierane w sposób selektywny i 58,00 zł za odpady zbierane nieselektywnie¹⁸.

Wzrost stawek opłaty związany był ze wzrostem kosztów odbioru i zagospodarowania odpadów z zamieszkałych nieruchomości w Mieście¹⁹ oraz zwiększeniem ilości odbieranych i zagospodarowywanych odpadów komunalnych²⁰.

Ponadto od 1 czerwca 2020 r. dla właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady wprowadzono zwolnienie w części z miesięcznej opłaty w wysokości 13,04% (tj. 3 zł), które następnie zwiększono od 1 lipca 2021 r. do wysokości 13,79% (tj. 4 zł).

Ww. stawki obowiązujące w okresie objętym kontrolą stanowiły od 1,0% do 1,4% przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na jedną osobę ogółem za mieszkańca, co było zgodne z art. 6k ust. 2a pkt 1 ucpg w zw. z art. 6j ust. 1 pkt 1. (akta kontroli, tom 1, str. 7-129, 151, 215-217, 222-225)

Zastępca Burmistrza²¹ wyjaśnił, że wybrana metoda obliczeniowa opłaty za gospodarowane odpadami komunalnymi jest najbardziej zrozumiała i akceptowalna przez mieszkańców. W 2019 r. Urząd przeprowadził konsultacje społeczne dotyczące projektu uchwały Rady Miejskiej, w której wysokość opłaty za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych związane było ze zużyciem wody, jednak projekt ten nie znalazł akceptacji wśród mieszkańców miasta.

(akta kontroli, tom 1, str. 142, 148-149)

W Mieście Sochaczew dla osób w wieku co najmniej 65 lat roku posiadających „Sochaczewską Kartę Seniora”²² oraz rodzin wielodzietnych posiadających „Sochaczewską Kartę Rodziny”²³ wprowadzono 50% zniżkę od obowiązujących cen za gospodarowanie odpadami komunalnymi zbieranymi i odbieranymi w sposób selektywny. Warunkiem skorzystania z ulgi było uiszczenie opłaty w terminie.

(akta kontroli, tom 1, str. 142, 148-149)

W okresie objętym kontrolą opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi była płatna w cyklu dwumiesięcznym do 15 dnia drugiego z miesięcy objętych opłatą,

¹⁶ Na podstawie uchwały nr X/87/19 Rady Miejskiej z dnia 11 lipca 2019 r.

¹⁷ Na podstawie uchwały nr XV/154/20 Rady Miejskiej z dnia 8 maja 2020 r.

¹⁸ Na podstawie uchwały nr XXII/237/21 Rady Miejskiej z 14 czerwca 2021 r.

¹⁹ W związku z zakończeniem z dniem 30 kwietnia 2020 r. obowiązywania umowy na obieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy Miasta Sochaczew, w wyniku przeprowadzonego postępowania przetargowego (w trybie przetargu nieograniczonego), w dniu 17 marca 2020 r. Miasto zawarło (z dotychczasowym wykonawcą) nową umowę z terminem realizacji od 1 maja 2020 r. do 30 czerwca 2021 r. Zmianie uległ sposób wynagrodzenia wykonawcy i stawka wynagrodzenia. Dotychczasowe stałe, zryczałtowane wynagrodzenie dla wykonawcy wynoszące 496,6 tys. zł (od 1 kwietnia 2019 r. – ugoda sądowa), zmieniono na wynagrodzenie stanowiące sumę kosztów wynikających z ilości i rodzajów odebranych odpadów. Przewidywany miesięczny koszt odbioru i zagospodarowania odpadów wynosił 662,6 tys. zł.

²⁰ Łączna masa odebranych odpadów komunalnych wzrosła z 12 956,8 ton odpadów w 2020 r. do 14 121,6 ton w 2021 r.

²¹ Drugi zastępca Burmistrza, nadzorował działalność Wydziału Ochrony Środowiska w Urzędzie.

²² Uchwałą nr X/80/15 Rady Miejskiej z 21 września 2015 r., zmienioną uchwałą nr XX/228/16 z 14 listopada 2016 r.

²³ Uchwałą nr X/79/15 Rady Miejskiej z 21 września 2015 r., zmienioną uchwałą nr XX/227/16 z 14 listopada 2016 r. oraz zmienioną uchwałą nr XXXIII/364/18 z 27 marca 2018 r.

w wysokości obejmującej okres dwóch miesięcy, w formie przelewu na rachunek bankowy na lub gotówką w kasie Urzędu.

(akta kontroli, tom 1, str. 32-33)

Systemem gospodarowania odpadami komunalnymi w Sochaczewie nie obejmował domków letniskowych. Nie zostały one również uwzględnione w Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miasto Sochaczew, ponieważ Miasto Sochaczew nie posiada walorów rekreacyjno-wypoczynkowych.

(akta kontroli, tom 1, str. 54-79, 141)

2. Stosownie do art. 90 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym Miasto przedłożyło RIO trzy uchwały w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki opłaty za odpady z 2019 r., 2020 r. oraz z 2021 r. oraz uchwałę określającą termin, częstotliwość i tryb uiszczania ww. opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z 2015 r., w ciągu 7 dni od dnia ich podjęcia²⁴.

Zastępca Burmistrza wyjaśnił, że RIO nie wydawała rozstrzygnięć nadzorczych co do ww. uchwał. Zastępca Burmistrza wyjaśnił również, że do Miasta Sochaczew nie wpłynęły skargi dotyczące wyboru metody ustalenia opłaty oraz wysokości stawki opłaty i jej podwyżki.

(akta kontroli, tom 1, str. 17-31, 34-36, 75-79, 92-97, 131, 136)

3. Obowiązujące w latach 2020-2022 (do 30 maja) wzory deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi²⁵ były zgodne z przepisami ucpg (art. 6m i 6n) i zawierały m. in.: niezbędne dane do określenia wysokości opłaty, objaśnienia dotyczące sposobu ich wypełnienia, informacje o przetwarzaniu danych osobowych, informacje o terminach i miejscu składania deklaracji oraz pouczenie, że deklaracja stanowi podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego. W uchwałach określających ww. wzory deklaracji nie określono dokumentów potwierdzających dane zawarte w deklaracji.

(akta kontroli, tom 1, str. 37-53)

4. W okresie objętym kontrolą Burmistrz nie sporządził i nie udostępnił na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu, wymaganych art. 9tb ucpg, rocznych analiz stanu gospodarki odpadami komunalnymi za lata 2020-2021, co przedstawiono w sekcji stwierdzone nieprawidłowości.

(akta kontroli, tom 1, str. 146)

5. W latach 2020-2022 (do 31 maja) zadania z zakresu prowadzenia gminnego systemu gospodarki odpadami w Urzędzie realizował²⁶ Referat Gospodarki Odpadami Komunalnymi²⁷ w Wydziale Ochrony Środowiska²⁸, podlegającym nadzorowi drugiego zastępcy Burmistrza. Do zakresu zadań Referatu m.in. należał nadzór nad odbiorcą odpadów komunalnych z nieruchomości objętych systemem, a także: prowadzenie spraw dotyczących opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, podejmowanie działań w celu objęcia wszystkich właścicieli nieruchomości na terenie Gminy oraz ponadto koordynowanie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, przyjmowanie i weryfikacja składanych przez

²⁴ Uchwałę nr XI/105/15 podjętą 13 listopada 2015 r. przekazano do RIO 18 listopada 2015 r., uchwałę nr X/87/19 z 11 lipca 2019 r. przekazano do RIO 15 lipca 2019 r., uchwałę XV/154/20 podjętą 8 maja 2020 r. przekazano RIO 12 maja 2020 r., a uchwałę nr XXII/237/21 z 14 czerwca przekazano RIO 21 czerwca 2021 r.

²⁵ Dalej: wzór deklaracji.

²⁶ Na podstawie regulaminu organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Sochaczewie nadanym zarządzeniem nr 133.2017 Burmistrza Miasta Sochaczew z dnia 27 czerwca 2017 r. zmienionym zarządzeniami: nr 199.2017 z dnia 7 września 2017 roku, nr 34.2018 z dnia 30 stycznia 2018 roku, nr 175.2018 z dnia 20 sierpnia 2018 roku, nr 65.2019 z dnia 10 kwietnia 2019 roku, nr 177.2019 z dnia 22 sierpnia 2019, nr 121.2020 z dnia 26 maja 2020 roku, nr 122.2020 z dnia 28 maja 2020 roku, nr 166.2020 z dnia 21 lipca 2020 roku, nr 217.2020 z dnia 3 listopada 2020 r., nr 28.2021 z dnia 26 stycznia 2021 r. oraz nr 68.2022 z dnia 29 marca 2022 r.

²⁷ Dalej: Referat.

²⁸ Dalej: Wydział.

przedsiębiorców sprawozdań kwartalnych, sporządzanie dla Marszałka Województwa i Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi, podejmowanie działań w celu zapewnienia osiągnięcia odpowiednich poziomów recyklingu, prowadzenie obsługi księgowej systemu gospodarki odpadami komunalnymi oraz prowadzenie egzekucji należności z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Do podejmowania wszelkich czynności w postępowaniu egzekucyjnym w administracji (w imieniu Burmistrza jako wierzyciela i organu egzekucyjnego) w zakresie opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w tym wystawiania i podpisywania tytułów egzekucyjnych i wydawania postanowień, Burmistrz upoważnił²⁹ Naczelnik Wydziału Ochrony Środowiska.

(akta kontroli, tom 1, str. 225-291)

W okresie objętym kontrolą powyższe zadania wykonywało troje pracowników Referatu³⁰, których pracę nadzorował naczelnik Wydziału. Wszystkim ww. pracownikom przypisano zadania w ich zakresach obowiązków, uprawnień, czynności i odpowiedzialności.

(akta kontroli, tom 1, str. 196-204)

5. W Urzędzie nie wprowadzono instrukcji ani procedur związanych z opłatami za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w tym zasad weryfikacji deklaracji, sposobu prowadzenia ewidencji wymiaru opłat oraz egzekucji zaległości w związku z brakiem ww. opłaty.

(akta kontroli, tom 1, str. 141)

Według wyjaśnień Zastępcy Burmistrza weryfikacja złożonych deklaracji odbywa się na bieżąco przez pracowników Referatu w zakresie prawidłowości wypełnienia wymaganych pól oraz wyliczonej wysokości opłaty. Po sprawdzeniu prawidłowości złożonych deklaracji są one na bieżąco wprowadzane do systemu informatycznego w celu określenia zobowiązania danego właściciela nieruchomości. W przypadku stwierdzenia błędów w złożonych deklaracjach Urząd prosi właścicieli nieruchomości o dokonanie korekty złożonych deklaracji. Liczba składanych przez właścicieli nieruchomości deklaracji determinuje konieczność niezwłocznego ich wprowadzenia do systemu informatycznego.

(akta kontroli, tom 1, str. 186-187)

1.2 Prawidłowość naliczania opłat z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi

Opis stanu faktycznego

1. W okresie objętym kontrolą dochody z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi zrealizowano w wysokości 7 943,3 tys. zł w 2020 r. (co stanowiło 94,8% planu po zmianach³¹), 9 579,6 tys. zł w 2021 r. (tj. 94,6% planu po zmianach³²) oraz 3 943,0 tys. zł do 31 maja 2022 r. (tj. 33,9% planu pierwotnego³³). Dochody pochodziły wyłącznie z opłat z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi³⁴.

Wydatki poniesione na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wyniosły: 9 260,5 tys. zł w 2020 r. (co stanowiło 99,4% planu

²⁹ Zarządzeniem nr 155/17 z 25 lipca 2017 r.

³⁰ W tym w związku z usprawiedliwioną długotrwałą nieobecnością jednego pracownika Referatu, Urząd zatrudnił jedną osobę na zastępstwo, natomiast w związku z przejściem drugiego pracownika na emeryturę, przeniósł w jedno miejsce (do Referatu) pracownika Wydziału.

³¹ Tj. 8 381,4 tys. zł.

³² Tj. 10 126,6 tys. zł.

³³ Tj. 11 619,6 tys. zł.

³⁴ Miasto Sochaczew nie odnotowało przychodów ze sprzedaży zużytego sprzętu elektronicznego w związku z prowadzonym przez Zakład Wodociągów i Kanalizacji – Sochaczew Sp. z o.o.

po zmianach³⁵), 13 221,2 tys. zł w 2021 r. (tj. 99,2% planu po zmianach³⁶) oraz 5 318,1 tys. zł do 31 maja 2022 r. (tj. 45,8% planu pierwotnego³⁷).

W latach 2020-2022 (do 31 maja) wydatki zostały poniesione na:

- odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych w kwocie 8 688,6 tys. zł (co stanowiło 93,8% łącznych wydatków) w 2020 r., 12 343,3 tys. zł (tj. 93,4%) w 2021 r. oraz 4 978,1 tys. zł (tj. 93,6%) do 31 maja 2022 r.;
- stworzenie i utrzymanie punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych w kwocie 334,0 tys. zł (tj. 3,6%) w 2020 r., 643,4 tys. zł (tj. 4,9%) w 2021 r. oraz 238,8 tys. zł (tj. 4,5%) do 31 maja 2022 r.;
- wynagrodzenia dla pracowników Referatu w kwocie 201,4 tys. zł (tj. 2,2%) w 2020 r., 204,6 tys. zł (tj. 1,6%) w 2021 r. oraz 93,3 tys. zł (tj. 1,7%) do 31 maja 2022 r.

(akta kontroli, tom 1, str. 143, 292-297, 307-336)

W okresie objętym kontrolą wydatki związane z systemem gospodarowania odpadami stale rosły. Wzrost wydatków o 36,6%³⁸ w 2020 r. i o 42,8% w 2021 r. związany był ze wzrostem kosztów odbioru i zagospodarowania odpadów oraz zwiększeniem ilości odbieranych i zagospodarowywanych odpadów komunalnych. W okresie objętym kontrolą wydatki poniesione na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi były wyższe od uzyskanych dochodów o 1 317,2 tys. zł w 2020 r., o 3 641,7 tys. zł w 2021 r. oraz o 1 375,1 tys. zł do 31 maja 2022 r. Różnica powstała w latach 2020-2021 została pokryta ze środków własnych Miasta Sochaczew, na podstawie zmian dokonanych w uchwałach budżetowych³⁹.

W 2021 r. w związku ze zmianą ucpg⁴⁰ oraz po dokonaniu zmiany⁴¹ w uchwale budżetowej Miasta Sochaczew na 2021 r., Rada Miejska na podstawie art. 6r ust. 2da pkt 1 ucpg podjęła uchwałę⁴² w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych niepochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi do kwoty 1 200,0 tys. zł.

(akta kontroli, tom 1, str. 293, 337-449)

Środki pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi były gromadzone na wyodrębnionym koncie bankowym Miasta Sochaczew.

(akta kontroli, tom 1, str. 146)

2. W latach 2020-2022 (do 31 maja) system gospodarki odpadami komunalnymi w Urzędzie prowadzono w oparciu o zintegrowane systemy informatyczne⁴³ pozwalające m.in.: na prowadzenie ewidencji płatników (unikalne konta dla właścicieli

³⁵ Tj. 9 317,2 tys. zł.

³⁶ Tj. 13 321,5 tys. zł.

³⁷ Tj. 11 613,0 tys. zł.

³⁸ W 2019 r. wydatki za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły 6 780,5 tys. zł.

³⁹ Plan wydatków Miasta Sochaczew na gospodarkę odpadami komunalnymi zwiększono w 2020 r. trzykrotnie (w tym dwukrotnie uchwałami Rady Miejskiej: nr XV/158/20 z 8 maja 2020 r. oraz nr XVII/179/20 z 27 listopada 2020 r. oraz zarządzeniem nr 204.2020 Burmistrza z dnia 14 października 2020 r.), a w 2021 r. dwukrotnie (tj. uchwałami Rady Miejskiej: nr XXII/233/21 z 14 czerwca 2021 r. oraz nr XXIV/251/21 z 20 października 2021 r.). Zgodnie z uzasadnieniami do ww. uchwał Rady Miejskiej i ww. zarządzenia Burmistrza, zwiększenie planu wydatków w 2020 r. dokonano w związku ze wzrostem (po przeprowadzonym przetargu) odpłatności za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych, zwiększeniem ilości odbieranych i zagospodarowywanych odpadów z terenów zamieszkałych miasta, wzrostem kosztów obsługi Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych oraz wypłatą odprawy emerytalnej dla pracownika Referatu. Natomiast na zwiększenie wydatków w 2021 r. wpływ miało wzrost stawki za odbiór i zagospodarowanie odpadów oraz wynikających ze zwiększonej masy odpadów odbieranych i zagospodarowywanych.

⁴⁰ Ustawą z dnia 11 sierpnia 2021 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o odpadach (Dz.U.2021.1648) wprowadzono przepis art. 6r ust. 2 da, na podstawie którego Rada gminy może postanowić, w drodze uchwały, o pokryciu części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych niepochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w przypadku gdy m.in. środki pozyskane z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi są niewystarczające na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

⁴¹ Uchwałą nr XXIV/251/21 z dnia 20 października 2021 r. Rada Miejska zwiększyła plan wydatków w rozdziale 90002 o kwotę 1 200,0 tys. zł.

⁴² Uchwała nr XXV/273/21 z dnia 22 listopada 2021 r.

⁴³ W tym: „GOMiG Moduł wymiarowy”, „KSZOB Księgowość zobowiązań”, „KBiP Księgowość budżetowa” i „GOMiG – KSZOB Wzajemna integracja”.

nieruchomości), wyliczanie wymiaru opłat, naliczanie przypisów i odpisów dla płatników, przeprowadzenie operacji księgowo-podatkowych, zarządzanie windykacją, w tym wystawianie upomnień i tytułów wykonawczych.

(akta kontroli, tom 1, str. 141, 475-481)

W okresie objętym kontrolą wpisów do ewidencji płatników (prowadzonej w oprogramowaniu GOMiG Moduł wymiarowy) dokonywano wyłącznie na podstawie złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składana przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych. System gospodarowania odpadami komunalnymi Miasta Sochaczew obejmował:

- w 2020 r. 31 763 osób wykazanych w 6 163 złożonych deklaracjach;
- w 2021 r. 31 544 wykazanych w 6 313 złożonych deklaracjach;
- na 31 maja 2022 r. 31 805 osób wykazanych w 6 388 złożonych deklaracjach.

(akta kontroli, tom 1, str. 142, 450-453)

Urząd nie posiadał danych dotyczących wszystkich nieruchomości, które powinny zostać objęte systemem gospodarowania odpadami komunalnymi oraz liczby osób zamieszkałych na terenie Sochaczewa.

Zgodnie z prowadzoną w Mieście Sochaczew ewidencją ludności, na koniec 2021 r. zameldowanych było 34 222 mieszkańców, na koniec 2021 r. – 33 487 mieszkańców, a na koniec maja 2022 r. – 33 118 mieszkańców, natomiast obowiązkiem płatności podatku od nieruchomości z terenu Miasta Sochaczew objętych było w 2020 r. 13 980 właścicieli nieruchomości, w 2021 r. – 14 040 właścicieli oraz na 31 maja 2022 r. – 14 170 właścicieli.

Zastępca Burmistrza oświadczył, że powyższe dane nie mogą stanowić źródła ustalenia faktycznej liczby nieruchomości, które powinny być objęte systemem gospodarowania odpadami, ponieważ uwzględniają one wszystkie nieruchomości w tym zamieszkałe i niezamieszkałe oraz indywidulane wchodzące w skład spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych. Zastępca Burmistrza oświadczył, że Urząd nie posiada bazy danych z której mógłby pozyskać informacje o sposobie użytkowania nieruchomości przez osoby fizyczne i prawne. Urząd posiada jedynie dane orientacyjne w zakresie wszystkich budynków (zamieszkałych i niezamieszkałych) zlokalizowanych w Sochaczewie, których było 5 451 w 2020 r., 5 497 w 2021 r. oraz 5 517 do 31 maja 202 r. Jednak i te dane nie mogą stanowić źródła ustalenia faktycznej liczby nieruchomości, które powinny być objęte systemem gospodarowania.

Weryfikację nieruchomości pod kątem obowiązku objęcia jej systemem gospodarowania odpadami komunalnymi, Urząd prowadził w ramach cyklicznej weryfikacji przez Referat wniosków o przyznanie mieszkańcom kart uprawniających do korzystania z przywilejów, ulg i świadczeń oferowanych przez Miasto Sochaczew mieszkańcom⁴⁴. W okresie objętym kontrolą nie stwierdzono jednak przypadku ubiegania się o wydanie karty dla mieszkańca nieruchomości niezgłoszonej do systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

(akta kontroli, tom 1, str. 143, 450)

3. Deklaracje o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składane przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych, były weryfikowane przez pracowników Referatu pod kątem prawidłowości ich wypełnienia oraz wyliczonej wysokości opłaty.

Zastępca Burmistrza wyjaśnił, że w przypadku stwierdzenia błędów w złożonych deklaracjach Urząd zwraca się do właścicieli nieruchomości o dokonanie korekty złożonych deklaracji. Po dokonaniu powyższej weryfikacji, dane z nich na bieżąco

---

⁴⁴ W tym: Karty Mieszkańca, Karty Rodziny, Karty Seniora 65+, Karty Seniora 75+, Karty Weterana i Karty Honorowego Dawcy Kwi.

są wprowadzane do systemu informatycznego w celu określenia zobowiązania danego właściciela nieruchomości. Urząd nie posiada możliwości dokonania analizy terminowości złożenia deklaracji w związku z brakiem danych jednoznacznie określających termin rozpoczęcia użytkowania nieruchomości i powstania obowiązku złożenia deklaracji oraz nie posiada możliwości weryfikacji liczby osób zamieszkałych daną nieruchomością w chwili złożenia deklaracji.

W 2020 r. wystąpiły cztery, a w 2021 r. dwa przypadki, w których Urząd uzyskał informacje, że właściciele zamieszkałych nieruchomości nie złożyli wymaganych deklaracji. W wyniku skierowania do nich wezwań, osoby te złożyły wymagane deklaracje. Przypadki te dotyczyły zmiany miejsca zamieszkania oraz zameldowania osób w nieruchomościach nieobjętych systemem.

(akta kontroli, tom 1, str. 142, 186, 457)

Szczegółowym badaniem prawidłowości naliczenia opłaty oraz postępowania przy ustalaniu, naliczaniu i ewidencjonowaniu wysokości tej opłaty objęto dokumentację 20 właścicieli nieruchomości, którzy w okresie objętym kontrolą byli zobowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w tym 10 właścicieli, którzy deklarację o wysokości opłaty złożyli po raz pierwszy oraz 10 właścicieli, których opłata została zaktualizowana. Badanie wykazało, że:

- a) w przypadku 10 właścicieli, którzy złożyli deklaracje po raz pierwszy⁴⁵:
  - wszystkie złożone deklaracje były poprawnie wypełnione i zawierały podpisy osób je składających;
  - pracownicy Referatu dokonali formalnej weryfikacji złożonych wniosków w zakresie wypełnienia wymaganych pozycji i prawidłowości wyliczenia opłaty oraz na ich podstawie wprowadzili dane płatnika do ewidencji;
  - nie dokonano weryfikacji terminu na złożenie deklaracji oraz liczby osób zamieszkujących w nieruchomości wskazanych w deklaracji;
  - w żadnym przypadku nie dokonano przypisu należności w przypadku braku terminowego złożenia deklaracji;
  - pracownicy Referatu, na podstawie danych wynikających z deklaracji, dla wszystkich właścicieli nieruchomości prawidłowo ustalili wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi uwzględniając przy tym liczbę mieszkańców zamieszkujących nieruchomość oraz w trzech przypadkach⁴⁶ ulgę za kompostowanie bioodpadów;
  - formularze wszystkich złożonych deklaracji zawierały pouczenie, że deklaracje stanowią podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego;
- b) w przypadku 10 właścicieli, których opłata została zaktualizowana⁴⁷:
  - do wszystkich ww. właścicieli wystosowano zawiadomienie o zmianie stawki, zawierające m.in. podstawę prawną (wskazano właściwą uchwałę Rady Miejskiej), nową stawkę za selektywny i nieselektywny sposób zbierania i odbierania odpadów, informację o uldze z tytułu kompostowania bioodpadów, wyliczenie wysokości opłaty, termin obowiązywania nowej stawki oraz pouczenie, że zawiadomienie stanowi podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego. Zawiadomienia na podstawie upoważnienia Burmistrza⁴⁸ zostały podpisane przez Naczelnik Wydziału;

⁴⁵ Tj. właścicieli nieruchomości posiadających następujące nr ewidencyjne: 706050, 706057, 706073, 706081, 706268, 706289, 706346, 706361, 706371, 706372.

⁴⁶ Dotyczy właścicieli nieruchomości posiadających następujące nr ewidencyjne: 706073, 706081 oraz 706361.

⁴⁷ Tj. 5 właścicieli nieruchomości, których stawka została zaktualizowana na podstawie uchwały Rady Miasta XV/154/20 z 08/05/2020 r. (ze stawki 19,00 zł na 23,00 zł za 1 mieszkańca za selektywny sposób zbierania i obioru odpadów) tj.: 700141, 701716, 704268, 705154, 705405 oraz 5 właścicieli nieruchomości, których stawka została zaktualizowana na podstawie uchwały Rady Miasta XXII/237/21 z 14.06.2021 r. (z 23,00 zł na 29,00 zł za 1 mieszkańca za selektywny sposób zbierania i obioru odpadów), tj.: 703873, 704507, 704987, 705031, 705032.

⁴⁸ Wydanego zarządzeniem nr 155/17 Burmistrza z dnia 25 lipca 2017 r.

- każdy płatnik potwierdził odbiór zawiadomienia podpisem w zwrotnym potwierdzeniu odbioru;
- pracownicy Referatu, w oparciu o dane podane przez właścicieli nieruchomości w złożonych uprzednio deklaracjach, prawidłowo ustalili wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Wyliczenie wysokości opłaty uwzględniało określoną przez płatnika liczbę mieszkańców zamieszkujących nieruchomość oraz sposób zbierania i odbioru odpadów (selektywny, nieselektywny);
- nowe stawki zostały wprowadzone do ewidencji (system GOMiG) i zaczęły obowiązywać zgodnie z terminem określonym przez Radę Miejską;
- w trzech przypadkach, po wysyłce zawiadomień, właściciele nieruchomości złożyli nowe deklaracje przewidujące ulgę za kompostowanie (dwa przypadki⁴⁹) oraz dokonano zmiany sposobu zbierania i odbioru odpadów na selektywny (jeden przypadek⁵⁰).

(akta kontroli, tom 1, str. 291, 469-470, 486-487)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Burmistrz nie sporządził i nie udostępnił na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu, rocznych analiz stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Miasto Sochaczew za lata 2020-2021, co było wymagane przepisami art. 3 ust. 2 pkt 10 oraz art. 9tb ucpg.

Zastępca Burmistrza wyjaśnił, że analiz nie sporządzono ze względu na ograniczenia związane z pandemią koronawirusa i ograniczeniami z tego wynikającymi i zmianami kadrowymi w Referacie. Zastępca Burmistrza dodał, że analizy zostaną opracowane. W Urzędzie na bieżąco analizowany jest system gospodarki odpadami komunalnymi (akta kontroli, tom 1, str. 146)

OCENA CZĄSTKOWA

W okresie objętym kontrolą w Urzędzie zapewniono warunki do naliczania opłat z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi. Rada Miejska na podstawie projektów uchwał przedkładanych przez Burmistrza określiła zasady funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami w Mieście. W przyjętych przez Radę Miejską uchwałach przewidziano metodę ustalania opłaty wynikającą z iloczynu liczby osób zamieszkujących daną nieruchomość i stawki opłaty. Wysokość stawki opłat nie przekraczała maksymalnych wartości ustalonych na podstawie art. 6k ust. 2a ucpg.

Uzyskane dochody z opłat (tj. 7 943,3 tys. zł w 2020 r., 9 579,5 tys. zł w 2021 r.) nie wystarczyły na sfinansowanie kosztów funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi (wynoszących odpowiednio 9 260,5 tys. zł i 13 221,2 tys. zł). Ww. różnica została pokryta ze środków własnych Miasta Sochaczew. Wzrost wydatków o 36,6% w 2020 r. oraz o 42,8% w 2021 r., związany był ze wzrostem kosztów odbioru i zagospodarowania odpadów oraz zwiększeniem ilości odbieranych i zagospodarowywanych odpadów komunalnych.

W Urzędzie podejmowano działania w celu zweryfikowania poprawności danych wykazanych w złożonych przez mieszkańców deklaracjach o wysokości opłaty oraz w ograniczonym zakresie prowadzono działania zmierzające do identyfikacji zobowiązanych do ich ponoszenia. Urząd posiadał jedynie dane dotyczące budynków zlokalizowanych w Mieście, co nie gwarantowało objęcia systemem wszystkich właścicieli nieruchomości zobowiązanych do ponoszenia opłat z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi. W celu ustalenia wszystkich właścicieli zobowiązanych do ponoszenia ww. opłat Urząd weryfikował wnioski o przyznanie mieszkańcom kart uprawniających do korzystania z ulg i świadczeń oferowanych

⁴⁹ Dotyczy właścicieli nieruchomości posiadających następujące nr ewidencyjne: 701716 i 704268.

⁵⁰ Tj. 704507.

przez Miasto Sochaczew mieszkańcom. W sześciu przypadkach, w wyniku pozyskanych informacji, Urząd wyegzekwował złożenie deklaracji o wysokości opłaty od właścicieli nieruchomości, którzy nie dopełnili tego obowiązku.

Stwierdzono, że Urząd nie sporządził rocznych analiz stanu gospodarki odpadami komunalnymi za lata 2020 i 2021.

OBSZAR

2. Egzekwowanie opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Opis stanu faktycznego

1. Udział zaległości w odniesieniu do należności z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w Mieście Sochaczew według stanu na:

- na 31 grudnia 2020 r. wynosił 13,3%, w tym należności wynosiły 8 381,4 tys. zł, a zaległości 2 417 dłużników wynosiły 1 118,8 tys. zł⁵¹ oraz odsetki od zaległości 71,1 tys. zł;
- na 31 grudnia 2021 r. wynosił 14,0%, w tym należności wynosiły 10 126,6 tys. zł, a zaległości 2 552 dłużników wynosiły 1 414,1 tys. zł⁵² oraz odsetki 104,1 tys. zł;
- na 31 maja 2022 r. wynosił 12,4%, w tym należności wynosiły 11 619,6 tys. zł, a zaległości 2 231 dłużników wynosiły 1 438,0 tys. zł⁵³ oraz odsetki 131,1 tys. zł.

W okresie objętym kontrolą liczba dłużników posiadających zaległości z tytułu braku wpłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wysokość zaległości pochodzących z lat wcześniejszych rosła i wynosiła:

- na 1 stycznia 2020 r. - 114 dłużników posiadało zaległości z 2014 r. w wysokości 25,4 tys. zł, 142 dłużników posiadało zaległości z 2015 r. w kwocie 35,2 tys. zł oraz 145 dłużników posiadało zaległości z 2016 r. w wysokości 64,1 tys. zł;
- na 31 grudnia 2020 r. - 96 dłużników posiadało zaległości z 2015 r. w wysokości 24,7 tys. zł, 144 dłużników z 2016 r. posiadało zaległości w kwocie 59,3 tys. zł oraz 185 dłużników posiadało zaległości z 2017 r. w wysokości 73,6 tys. zł;
- na 31 grudnia 2021 r. - 127 dłużników posiadało zaległości z 2016 r. w wysokości 62,4 tys. zł, 145 dłużników posiadało zaległości z 2017 r. w kwocie 58,8 tys. zł oraz 167 dłużników posiadało zaległości z 2018 r. w wysokości 68,8 tys. zł;
- na 31 maja 2022 r. - 135 dłużników posiadało zaległości z 2017 r. w wysokości 55,1 tys. zł, 156 dłużników posiadało zaległości z 2018 r. w kwocie 63,2 tys. zł oraz 216 dłużników posiadało zaległości z 2019 r. w wysokości 100,1 tys. zł;

(akta kontroli, tom 1, str. 458-462)

2. W Urzędzie nie wprowadzono regulacji wewnętrznych w zakresie windykacji i egzekucji zaległości z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Z wyjaśnień zastępcy Burmistrza wynika, że egzekucja zaległości prowadzona jest w Urzędzie na bieżąco poprzez analizę zadłużenia na kontach właścicieli nieruchomości. System księgowy pozwala na analizę dokonywanych wpłat oraz zaległości z tytułu opłat poprzez generowanie zestawień z wykazem poszczególnych kont dłużników, na których figurują zobowiązania. Wykazy te następnie są analizowane pod względem konieczności wygenerowania z systemu dla dłużników upomnień.

(akta kontroli, tom 1, str. 135, 141-142, 187, 189)

Szczegółowe badanie działań Urzędu, podjętych wobec 20 dłużników posiadających zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (szczegółowo opisane na stronie 16 niniejszego wystąpienia pokontrolnego) wykazała, że Urząd dla jednego dłużnika wystawiał rocznie od jednego do dwóch upomnień (łącznie 56

⁵¹ W tym zaległości z lat ubiegłych wynosiły 457,2 tys. zł (co stanowiło 40,9% wszystkich zaległości), a zaległości bieżące wynosiły 661,6 tys. zł (59,1%).

⁵² W tym zaległości z lat ubiegłych wynosiły 772,3 tys. zł (40,5%), a zaległości bieżące wynosiły 841,8 tys. zł (59,5%).

⁵³ W tym zaległości z lat ubiegłych wynosiły 959,7 tys. zł (66,7%), a zaległości bieżące wynosiły 478,3 tys. zł (59,1%).

upomnień dotyczyło 19 dłużników⁵⁴) oraz jeden/dwa tytuły wykonawcze (łącznie 32 tytuły wykonawcze dotyczyło 17 dłużników, z których sześć tytułów obejmowało okresy wskazane w upomnieniach wystawionych przez Urząd przed 2020 r.).

Analiza terminów wystawionych upomnień wykazała, że Referat wystawiał je nieregularnie, z przerwami wynoszącymi od miesiąca do blisko czterech. Pierwsze upomnienia objęte badaniem zostały wystawione i przesłane do pierwszych z badanych dłużników w sierpniu i wrześniu 2020 r. (18 przypadków), następne w listopadzie 2020 r. oraz lutym 2021 r. (po jednym przypadku), w kwietniu i maju 2021 r. (10 przypadków), w lipcu 2021 r. (9 przypadków), w październiku i listopadzie 2021 r. (11 przypadków), natomiast ostatnie upomnienia zostały wystawione w styczniu i lutym 2022 r. (6 przypadków).

Badane tytuły wykonawcze były wystawiane jeszcze rzadziej. W okresie objętym kontrolą, dla badanych zaległości, Referat wystawił tytuły wykonawcze w trzech terminach tj. w lutym (dwa przypadki) i na przełomie listopada i grudnia 2020 r. (15 przypadków) oraz w kwietniu 2021 r. (15 przypadków). W 2022 r. (do 31 maja) Referat w nie wystawił żadnego tytułu wykonawczego dla badanych zaległości.

(akta kontroli, tom 1, str. 471-474)

W okresie objętym kontrolą czynnościami egzekucyjnymi objęto 12,9% zaległości powstałych do końca 2020 r. (tj. 144,4 tys. zł) oraz 6,8% zaległości powstałych do końca 2021 r. (96,8 tys. zł) i 0,3% zaległości powstałych do 31 maja 2022 r. (tj. 3,9 tys. zł).

(akta kontroli, tom 1, str. 463)

Niski poziom objęcia zaległości czynnościami egzekucyjnymi w danym roku, zastępca Burmistrza wyjaśnił faktem, że na zaległości na koniec danego roku składały się zaległości z lat ubiegłych objęte już czynnościami egzekucyjnymi w poprzednich latach. Ponadto zastępca Burmistrza wskazał również na występującą pandemię COVID-19 oraz zmiany kadrowe w Referacie, które również mogły wpłynąć na podjęte działania egzekucyjne.

(akta kontroli, tom 1, str. 188-189)

3. Działania podjęte przez Urząd w celu wyegzekwowania zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi obejmowały:

- w 2020 r. wystawienie 816 upomnień o łącznej wartości zaległości wynoszącej 585,6 tys. zł oraz 229 tytułów wykonawczych na kwotę 144,4 tys. zł,
- w 2021 r. wystawienie 1 249 upomnień o łącznej wartości zaległości 731,6 tys. zł oraz 182 tytułów wykonawczych na kwotę 96,8 tys. zł,
- do 31 maja 2020 r. wystawienie 429 upomnień o łącznej wartości zaległości 172,5 tys. zł oraz 8 tytułów wykonawczych na kwotę 96,8 tys. zł.

(akta kontroli, tom 1, str. 464)

Prócz wystawiania upomnień oraz tytułów wykonawczych oraz zamieszczenia informacji na stronie internetowej Miasta o terminach płatności opłaty, Urząd nie podejmował innych działań zmierzających do wyegzekwowania powstałych zaległości oraz działań informacyjnych zachęcających do dobrowolnego uregulowania wpłat z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w tym wysyłanie wezwań do zapłaty czy wysyłanie smsów.

Zastępca Burmistrza wyjaśnił, że działania te związane są z dodatkowymi czynnościami do wykonania i dodatkowymi kosztami.

(akta kontroli, tom 1, str. 188-189)

W wyniku podjętych działań Urząd wyegzekwował zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi powstałych w danym roku (zaległości

⁵⁴ Jeden dłużnik (spółdzielnia mieszkaniowa) uregulował zaległość przed podjęciem przez Urząd działań.

bieżących) w wysokości 235,8 tys. zł w 2020 r. (co stanowiło 35,6% zaległości bieżących w łącznej wysokości 661,6 tys. zł)⁵⁵, 295,2 tys. zł w 2021 r. (tj. 35,1% zaległości bieżących wynoszących łącznie 841,8 tys. zł)⁵⁶ oraz 23,9 tys. zł do 31 maja 2022 r. (tj. 5,0% z zaległości bieżących wynoszących łącznie 476,3 tys. zł)⁵⁷.

Spośród zaległości zagrożonych przedawnieniem w danym roku, Urząd wyegzekwował zaległości:

- od 46 dłużników zaległości z 2015 r. w kwocie 10,5 tys. zł,
- od 18 dłużników zaległości z 2016 r. w kwocie 11,8 tys. zł,
- od 50 dłużników zaległości z 2017 r. w kwocie 17,5 tys. zł,
- od 11 dłużników zaległości z 2018 r. w kwocie 5,6 tys. zł.

(akta kontroli, tom 1, str. 462, 464, 466)

4. Szczegółowe badanie działań Urzędu podjęte w latach 2020-2022 (do 31 maja) wobec 20 dłużników⁵⁸ posiadających zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wykazało, że:

- według stanu na dzień 31 maja 2022 r. zaległość główna 20 dłużników wynosiła łącznie 159 248,96 zł, a odsetki łącznie 31 295,00 zł⁵⁹;
- wszyscy dłużnicy złożyli deklaracje o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz otrzymali zawiadomienia o zmianie stawki ww. opłaty, w których zawarto pouczenia, że stanowią one podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego;
- w żadnym z badanych przypadków nie wysyłano do dłużników wezwań do zapłaty ani nie prowadzono żadnych działań informacyjnych zmierzających do dobrowolnego uregulowania zaległości;
- jeden płatnik⁶⁰ posiadał krótkotrwale zaległości, które uregulował przed wystawieniem upomnienia;
- w stosunku do 19 dłużników⁶¹ Urząd w latach 2020-2022 (do 31 maja) wystawił 56 upomnień⁶². Z wyjątkiem dwóch, upomnienia zostały wystawione po upływie od 71 do 466 dni od powstania najstarszej zaległości oraz od 2 do 230 dni od powstania ostatniej zaległości. Pozostałe dwa upomnienia skierowano do jednego dłużnika po upływie 1 176 i 2 079 dni⁶³ od powstania najstarszej zaległości, w związku ze śmiercią dłużnika tj. poprzedniego właściciela nieruchomości i złożeniem przez następcę prawnego deklaracji zmieniającej⁶⁴. Dla jednego dłużnika Urząd wystawiał rocznie od jednego do dwóch upomnień, które dotyczyły najczęściej zaległości powstałych z tytułu braku kilku lub kilkunastu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi z okresu w przedziale od stycznia 2015 r. do grudnia 2021 r.;
- upomnienia zawierały elementy określone w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 23 lipca 2020 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych⁶⁵ oraz w następnie obowiązującym rozporządzeniu Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 4 grudnia 2020 r. w sprawie danych zawartych w upomnieniu⁶⁶;

⁵⁵ W tym w wyniku wystawionych upomnień od 659 dłużników.

⁵⁶ W tym w wyniku wystawionych upomnień od 857 dłużników.

⁵⁷ W tym w wyniku wystawionych upomnień od 190 dłużników.

⁵⁸ Tj. właściciele nieruchomości posiadających następujące nr ewidencyjne: 702470, 700076, 701537, 700874, 701030, 705512, 702455, 701142, 704078, 703599, 700821, 705086, 705026, 704569, 701487, 701263, 705551, 701080, 704501, 704851.

⁵⁹ Najstarsze zaległości pochodziły z lipca i listopada 2013 r. (trzy przypadki) oraz z lutego i lipca 2014 r. (cztery przypadki), najmłodsze zaległości pochodziły z kwietnia 2022 r. (20 przypadków).

⁶⁰ Tj. spółdzielnia mieszkaniowa posiadająca nr ewidencyjny 704851.

⁶¹ Jeden dłużnik (spółdzielnia mieszkaniowa) uregulował zaległość przed podjęciem przez Urząd działań.

⁶² W tym 19 upomnień w 2020 r., 31 w 2021 r. oraz 6 w 2022 r. (do 31 maja).

⁶³ W dniu 24 listopada 2020 r. wystawiono upomnienie obejmujące zaległości od stycznia 2015 r. do października 2020 r., a w dniu 7 maja 2021 r. wystawiono kolejne upomnienie obejmujące okres od stycznia 2018 r. do kwietnia 2021 r.

⁶⁴ Poprzedni właściciel nieruchomości posiadający zaległości od 1 stycznia 2015 r., zmarł we wrześniu 2020 r. Nowy właściciel (następca prawny) złożył deklarację w dniu 4 listopada 2020 r.

⁶⁵ Rozporządzenie obowiązywało od 30 lipca 2020 r. do 19 lutego 2021 r. Dz. U. z 2020 r. poz. 1294.

⁶⁶ Rozporządzenie obowiązywało od 20 lutego 2021 r. Dz. U. z 2020 r. poz. 2194.

- w okresie objętym kontrolą Urząd wystawił i przekazał do Urzędu Skarbowego łącznie 32 tytuły wykonawcze wobec 17 dłużników w łącznej kwocie 33,2 tys. zł wraz z odsetkami wynoszącymi 3,9 tys. zł, z których sześć tytułów wykonawczych dotyczyło upomnień wystawionych przez Urząd przed 2020 r. (6,5 tys. zł wraz z odsetkami w kwocie 0.9 tys. zł). Pozostałe 26 tytułów wykonawczych obejmowało różne okresy występujące w przedziale od stycznia 2015 r. do sierpnia 2020 r. wskazane w badanych i powyżej opisanych upomnieniach;
- 26 tytułów wykonawczych wystawiono po upływie od 10 do 206 dni od skutecznego doręczenia upomnień lub ich zwrotu do Urzędu;
- pomimo nieuiszczenia przez 19 dłużników zaległości powstałych w okresie od stycznia 2017 r. do grudnia 2021 r. i w stosunku do których wystawiono i przesłano dłużnikom upomnienia, Urząd do 31 maja 2022 r. nie wystawił tytułów wykonawczych do tych zaległości;
- w wyniku działań egzekucyjnych prowadzonych w latach 2020-2022 (do 31 maja) od 5 dłużników⁶⁷ odzyskano do 19 lipca 2022 r. zaległości w kwocie 11 496,71 zł wraz z odsetkami wynoszącymi 1 508,24 zł. Ponadto w okresie objętym kontrolą Urząd, w wyniku czynności egzekucyjnych, podjętych przed 2020 r., wobec badanych dłużników, odzyskał zaległości w kwocie 6 527,11 zł wraz z odsetkami w kwocie 3 390,79 zł;
- w latach 2020-2022 (do 31 maja) Burmistrz w sześciu przypadkach umorzył i odpisał zaległości badanych dłużników (na podstawie wydanych decyzji) o łącznej wysokości 4,1 tys. zł wraz z odsetkami wynoszącymi 2,3 tys. zł w związku z umorzeniem przez Urząd Skarbowy postępowań egzekucyjnych (pięć przypadków) oraz przedawnieniem z końcem 2018 r., w wyniku braku działań Urzędu, co opisano w sekcji stwierdzone nieprawidłowości;
- w Urzędzie stosowana była również praktyka wykazywania należności w kilku tytułach wykonawczych, wystawianych tego samego dnia. Na podstawie 10 przypadków⁶⁸ ustalono, że Urząd należności wskazane uprzednio w upomnieniach obejmował egzekucją administracyjną na podstawie dwóch lub trzech wystawionych tego samego dnia tytułów wykonawczych (każdy z innym nadanym numerem)⁶⁹. Każdy z wystawionych tytułów wykonawczych wiązał się koniecznością pokrycia przez dłużnika kosztów egzekucyjnych powstałych w postępowaniu egzekucyjnym.

(akta kontroli, tom 1, str. 192, 471-474, 483-485)

Z wyjaśnień zastępcy Burmistrza wynika, że powtarzające się okresy w wystawionych upomnieniach oraz wystawianie kilku tytułów wykonawczych związane było ze zmianami stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W przypadku wystawianych tytułów wykonawczych zmiana stawki wiązała się nowymi dokumentami stanowiącymi podstawę prawną obowiązku ich uiszczenia (stawka wskazana w deklaracji oraz następnie zmieniona na podstawie decyzji Burmistrza lub wynikająca z zawiadomień o zmianie stawki opłaty) oraz możliwości ich dochodzenia w przypadku zaległości. W związku z ze stosowaną praktyką Urząd nie ponosił dodatkowych kosztów.

(akta kontroli, tom 1, str. 193-194)

5. W latach 2020-2022 (do 31 maja) przedawnieniu uległo 78 zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami o łącznej wartości 21,7 tys. zł, w tym: 14 zaległości,

⁶⁷ Tj. od właścicieli nieruchomości posiadających nr ewidencyjne: 704078, 701263, 705551, 701080, 704501.

⁶⁸ Tj. 700076, 700874, 702455, 701142, 700821, 705086, 704569, 701487, 701263, 704501.

⁶⁹ Przykładowo w przypadku 32 zaległości płatnika 702455 powstałych w okresie od stycznia 2018 r. do sierpnia 2020 r. wykazano je w łącznie trzech tytułach wykonawczych sporządzonych 6 kwietnia 2021 r., w tym w tytule wykonawczym o nr GOK/72/702455/2021 wykazano 19 należności powstałe w okresie od stycznia 2018 r. do lipca 2019 r., w tytule wykonawczym o nr GOK/73/702455/2021 wykazano 10 należności powstałe w okresie od sierpnia 2018 r. do maja 2020 r., w tytule wykonawczym o nr GOK/74/702455/2021 wykazano 3 należności powstałe w okresie od stycznia 2018 r. do lipca 2019 r.

których termin upłynął w 2014 r. (o wartości 3,0 tys. zł), 31 zaległości, których termin upłynął w 2015 r. (o wartości 6,6 tys. zł) oraz 33 zaległości, których termin upłynął w 2016 r. (o wartości 12,1 tys. zł). Odpisem w systemie księgowym Urzędu objęto przedawnione zaległości o wartości 6,9 tys. zł, tj. 31,9% (szerzej w sekcji stwierdzone nieprawidłowości).

(akta kontroli, tom 1, str. 468)

Z wyjaśnień zastępcy Burmistrza wynika, że przyczynami przedawnienia zaległości były zgony właścicieli nieruchomości oraz umorzenie postępowań prowadzonych przez organy egzekucyjne ze względu na bezskuteczność egzekucji lub przedawnienie zobowiązań.

(akta kontroli, tom 1, str. 496)

W przypadku nieskutecznej egzekucji zaległości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi Urząd nie wykorzystywał takich narzędzi jak złożenie wniosku o wpis hipoteki przymusowej w księdze wieczystej na nieruchomość dłużnika czy wniosku o wszczęcie przez Urząd Skarbowy egzekucji z nieruchomości dłużnika oraz zgłoszenie dłużnika do krajowego rejestru dłużników.

(akta kontroli, tom 1, str. 142)

6. W latach 2020-2022 (do 31 maja) do Urzędu nie składano wniosków o odroczenie terminu płatności, rozłożenia na raty zaległości lub umorzenia w całości lub w części zaległości. Tym samym w Urzędzie nie udzielono ulg w powyższym zakresie.

(akta kontroli, tom 1, str. 465, 467)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W okresie objętym kontrolą Urząd przewlekłe prowadził działania zmierzające do wyegzekwowania należności z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, a w jednym z badanych 20 przypadków nie podjął żadnych działań.

1.1. W przypadku zaległości powstałej w 2013 r.⁷⁰ Urząd nie podjął żadnych działań przedegzekucyjnych oraz egzekucyjnych, w wyniku czego z końcem 2018 r. zobowiązanie uległo przedawnieniu. Na podstawie decyzji Burmistrza Miasta Sochaczew (nr 39/2020 z 28 grudnia 2020 r.) zaległość w kwocie 134,36 zł wraz z odsetkami w kwocie 78,00 zł umorzono oraz dokonano odpisu z konta płatnika. Powyższe było niezgodne z art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁷¹, który stanowi, że jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania.

(akta kontroli, tom 1, str. 471-474; tom 3, str. 156-157)

Zastępca Burmistrza wyjaśnił, że w przypadku powyższej zaległości nie podjęto działań egzekucyjnych prawdopodobnie przez przeoczenie.

(akta kontroli, tom 1, str. 195)

1.2. Badanie zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wykazało, że w odniesieniu do 19 z 20 badanych dłużników Urząd wystawił w trakcie kontroli NIK (po 31 maja 2022 r.) tytuły wykonawcze po upływie od dwóch do 23 miesięcy od przekazania (w okresie od września 2020 r. do lutego 2022 r.) upomnień obejmujących zaległości (powstałe w okresie od stycznia 2018 r. do grudnia 2021 r.⁷²). Zastosowanie środka egzekucyjnego z nieuzasadnioną zwłoką było

⁷⁰ Dotyczy płatnika nr 704501.

⁷¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, ze zm.

⁷² Nr 702470 - tytuł wykonawczy (obejmujący okres zadłużenia od 01 sierpnia 2019 r. do 30 czerwca 2021 r.) wystawiono po upływie od 3 do 21 miesięcy od dostarczenia (tj. 26 maja 2021 r. i 27 stycznia 2022 r.) lub zwrotu do Urzędu (tj. 6 października 2020 r.) upomnień obejmujących ww. okres; nr 700076 - tytuł wykonawczy (obejmujący okres od 1 czerwca 2020 r. do 30 czerwca 2021 r.) wystawiono po upływie od 5 do 19 miesięcy od zwrotu do Urzędu upomnień (tj. 6 października

niezgodne z § 3 pkt 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego⁷³, zgodnie z którym zadaniem jednostki jest m.in. terminowe podejmowanie czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych takich jak upomnienia, tytuły wykonawcze.

(akta kontroli, tom 1, str. 471-474; tom 2, str. 1-477, tom 3, str. 1-157)

Z wyjaśnień Burmistrza wynika, że na powyższe opóźnienie wpływ miały zmiany w pracy Urzędu związane z pandemią COVID-19 oraz zmiany kadrowe w Referacie.

(akta kontroli, tom 1, str. 471-474)

2. Nie dokonano odpisu z ksiąg rachunkowych zaległości przedawnionych, których termin płatności upłynął w latach 2014-2016 o łącznej wartości 14,8 tys. zł, (z tego odpowiednio: 0,7 tys. zł, 3,3 tys. zł oraz 10,8 tys. zł) co było niezgodne z art. 6 ust. 1 oraz art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁷⁴. Z wyjaśnień zastępcy Burmistrza wynika, że niedokonanie odpisu wszystkich zaległości przedawnionych związane było ze zmianami kadrowymi w Referacie. Zastępca Burmistrza wyjaśnił, że odpisy zostaną dokonane po przeanalizowaniu danych na poszczególnych kontaktach.

(akta kontroli, tom 1, str. 468, 496)

OCENA CZĄSTKOWA

W okresie objętym kontrolą udział zaległości w odniesieniu do należności z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w Mieście Sochaczew kształtował się na podobnym poziomie i wynosił 13,3% na koniec 2020 r., 14,0% na koniec 2021 r. oraz 12,4% na dzień 31 maja 2022 r. Ogólna liczba dłużników na koniec roku wzrosła z 2 417 w 2020 r. do 2 553 w 2021 r., a na koniec maja 2022 r. spadła do 2 231 osób. Pomimo podejmowanych działań w zakresie egzekucji zaległych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, stan zaległości w 2021 r.

2020 r., 12 marca i 20 grudnia 2021 r.); nr 701537 - tytuł wykonawczy (obejmujący okres od stycznia 2018 r. do czerwca 2021 r.) wystawiono po upływie od 5 do 22 miesięcy od dostarczenia upomnień (tj. 30 listopada 2020 r., 11 maja 2021 r. i 22 lutego 2022 r.); nr 700874 - tytuł wykonawczy (obejmujący okres od czerwca 2020 r. do czerwca 2021 r.) wystawiono po upływie od 5 do 22 miesięcy od dostarczenia (tj. 22 września 2020 r.) lub zwrotu do Urzędu (tj. 12 maja 2021 r. i 25 stycznia 2022 r.) upomnień; nr 701030 - tytuł wykonawczy (obejmujący okres od czerwca 2020 r. do czerwca 2021 r.) wystawiono po upływie od 10 do 22 miesięcy od dostarczenia upomnień (tj. 21 września 2020 r., 23 kwietnia i 27 września 2021 r.); nr 705512 - tytuł wykonawczy (obejmujący okres od czerwca 2020 r. do października 2021 r.) wystawiono po upływie od 7 do 21 miesięcy od dostarczenia (tj. 14 grudnia 2021 r.) lub zwrotu do Urzędu (tj. 30 września 2020 r. i 27 sierpnia 2021 r.) upomnień; nr 702455 - tytuł wykonawczy (obejmujący okres od września 2020 r. do czerwca 2021 r.) wystawiono po upływie od 3 do 22 miesięcy od dostarczenia upomnień (tj. 12 września 2020 r., 24 maja 2021 r. i 11 kwietnia 2022 r.); nr 701142 - tytuł wykonawczy (obejmujący okres od września 2020 r. do kwietnia 2021 r.) wystawiono po upływie od 14 do 22 miesięcy od dostarczenia upomnień (tj. 23 września 2021 r. i 14 maja 2021 r.); nr 704078 - tytuł wykonawczy (obejmujący okres od maja 2019 r. do października 2021 r.) wystawiono po upływie od 7 do 21 miesięcy od dostarczenia (tj. 27 lipca i 16 grudnia 2021 r.) lub zwrotu do Urzędu (tj. 14 października 2020 r.) upomnień; nr 703599 - tytuł wykonawczy (obejmujący okres od maja 2019 r. do grudnia 2021 r.) wystawiono po upływie od 2 do 21 miesięcy od dostarczenia (tj. 5 października 2020 r. i 30 maja 2022 r.) lub zwrotu do Urzędu (tj. 26 lipca 2021 r.) upomnień; nr 700821 - tytuł wykonawczy (obejmujący okres od czerwca 2020 r. do czerwca 2021 r.) wystawiono po upływie od 5 do 18 miesięcy od zwrotu do Urzędu upomnień (tj. 29 grudnia 2020 r., 10 maja 2021 r. i 3 lutego 2022 r.); nr 705086 - tytuł wykonawczy (obejmujący okres od czerwca 2020 r. do października 2021 r.) wystawiono po upływie od 5 do 22 miesięcy od dostarczenia (tj. 26 września 2020 r. i 27 lipca 2021 r.) lub zwrotu do Urzędu (tj. 31 stycznia 2022 r.) upomnień; nr 705026 - tytuł wykonawczy (obejmujący okres od maja 2019 r. do grudnia 2021 r.) wystawiono po upływie od 11 do 21 miesięcy od dostarczenia (tj. 7 października 2020 r.) lub zwrotu do Urzędu (tj. 11 sierpnia 2021 r.); upomnień; nr 705026 - tytuł wykonawczy (obejmujący okres od 1 września 2019 r. 30 grudnia 2021 r.) wystawiono po upływie od 2 do 20 miesięcy od zwrócenia do Urzędu upomnień (tj. 15 października 2020 r., 6 sierpnia 2021 r. i 23 maja 2022 r.); nr 701487 - tytuł wykonawczy (obejmujący okres od 1 września 2019 r. 30 grudnia 2021 r.) wystawiono po upływie od 2 do 20 miesięcy od zwrócenia do Urzędu upomnień (tj. 15 października 2020 r., 6 sierpnia 2021 r. i 23 maja 2022 r.); nr 704569 - tytuł wykonawczy (obejmujący okres od 1 czerwca 20120 r. 30 do czerwca 2021 r.) wystawiono po upływie od 6 do 21 miesięcy od dostarczenia (tj. 11 maja 2021 r. i 11 stycznia 2022 r.) lub zwrotu do Urzędu (tj. 7 października 2020 r.) upomnień; nr 701487 - tytuł wykonawczy (obejmujący okres od 1 czerwca 20120 r. 30 do czerwca 2021 r.) wystawiono po upływie od 6 do 21 miesięcy od dostarczenia (tj. 11 maja 2021 r. i 11 stycznia 2022 r.) lub zwrotu do Urzędu (tj. 7 października 2020 r.) upomnień; nr 701263 - tytuł wykonawczy (obejmujący okres od września 2020 r. do czerwca 2021 r.) wystawiono po upływie od 7 do 22 miesięcy od dostarczenia upomnień (tj. 19 września 2020 r., 15 maja i 14 grudnia 2021 r.); nr 705551 - tytuł wykonawczy (obejmujący okres od 1 sierpnia 2020 r. do 30 września 2021 r.) wystawiono po upływie od 7 do 21 miesięcy od dostarczenia (tj. 16 sierpnia i 24 grudnia 2021 r.) lub zwrotu do Urzędu (tj. 6 października 2020 r.) upomnień; nr 701080 - tytuł wykonawczy (obejmujący okres od 1 lutego 2020 r. do 30 czerwca 2021 r.) wystawiono po upływie od 7 do 22 miesięcy od dostarczenia upomnień (tj. 18 września 2020 r., 5 maja i 14 grudnia 2021 r.); nr 704501 - tytuł wykonawczy (obejmujący okres od 1 czerwca 2020 r. do 31 grudnia 2021 r.) wystawiono po upływie od 2 do 21 miesięcy od dostarczenia upomnień (tj. 3 października 2020 r., 28 lipca 2021 r. i 4 maja 2022 r.).

⁷³ Dz. U. z 2010 r. nr 208 poz. 1375.

⁷⁴ Dz. U. z 2021 r. poz. 217, ze zm.

(1 414,1 tys. zł), wzrósł o 26,4% w porównaniu do 2020 r. (1 118,8 tys. zł). Odsetek zaległości objętych działaniami egzekucyjnymi spadł z 12,9% w 2020 r. do 6,8% w 2021 r., natomiast na koniec maja 2022 r. wynosił 0,3% zaległości.

Na podstawie analizy działań egzekucyjnych podjętych wobec 20 dłużników posiadających zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi stwierdzono przewlekłość Urzędu w ich podejmowaniu. W wyniku tych działań odzyskano łącznie 11,5 tys. zł z 159,2 tys. zł (tj. 7,2%) należności. W jednym przypadku brak działań Urzędu doprowadził do przedawnienia należności z 2013 r. w wysokości 134,36 zł wraz z odsetkami w kwocie 78,00 zł. Stwierdzono również, że w latach 2020-2021 nie dokonano odpisu z ksiąg rachunkowych należności przedawnionych o łącznej wartości 14,8 tys. zł.

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Sporządzanie i udostępnianie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu rocznych analiz stanu gospodarki odpadami komunalnymi.
2. Podjęcie odpowiednich działań w celu wystawiania upomnień i tytułów wykonawczych bez zbędnej zwłoki.
3. Zapewnienie terminowego odpisywania zaległości przedawnionych, w okresach sprawozdawczych zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 23 września 2022 r.

Kontroler

Bartosz Pomykała

Główny specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli

Delegatura w Warszawie

DYREKTOR
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Warszawie
z up.
Wiesława Bronisz
p.o. Wicedyrektora

